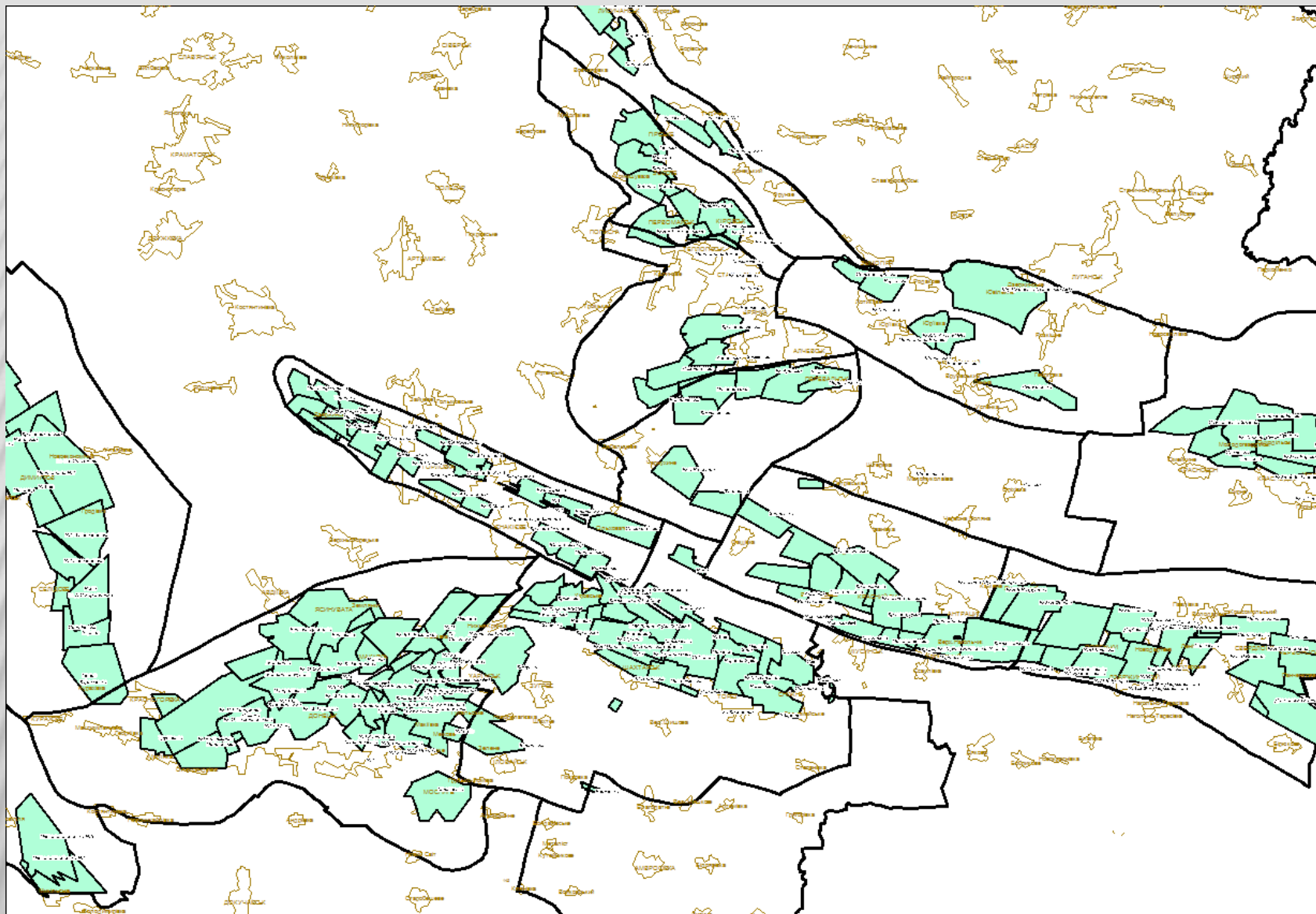

СУЧАСНИЙ СТАН ВУГЛЕВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ПЕРСПЕКТИВИ

Наталя Вергельська

Круглий стіл
«Екологічна стратегія трансформації вуглевидобувних регіонів»
Київ 02.06.2021

Фрагмент карти вуглепромислових районів
Донбасу

Модернізація вугільної галузі

В травні 2020 року був сформований Координаційний центр з питань трансформації вугільних регіонів, серед завдань якого – формування та вдосконалення політики трансформації вугільних регіонів, участь у розробці відповідних проєктів та виявлення проблем у ході їх реалізації.

Концепції реформування вугільної галузі: Міненерго пропонує поєднати процес приватизації та процес інтеграції державних шахт до ПАТ «Центренерго».

Такий шлях передбачає розподіл шахт на три групи.

Перша група – шахти, що підлягають інтеграції з ПАТ «Центренерго».

Друга – шахти подвійного призначення, збут яких не обмежується виключно тепловими генераціями.

Третя – шахти, які можна буде приватизувати не лише як вугледобувні підприємства, а й як майнові комплекси, які можна надалі пристосувати для іншої діяльності.

На засіданні презентували також Концепцію національної програми трансформації вугільних регіонів України до 2027 року. Вона декларує принципи, серед яких поступовість та довгостроковість (не менше 10 років на зміни в економічній структурі регіонів), державна бюджетна підтримка та публічний діалог.

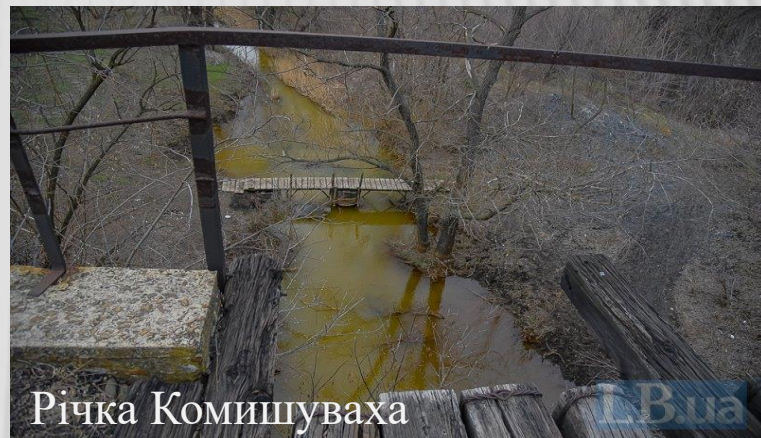

Екологія вуглевидобувних регіонів (Донбас)

Сучасні проблеми в результаті закриття шахт

Підтоплення і провалля

Води териконів Добропілля

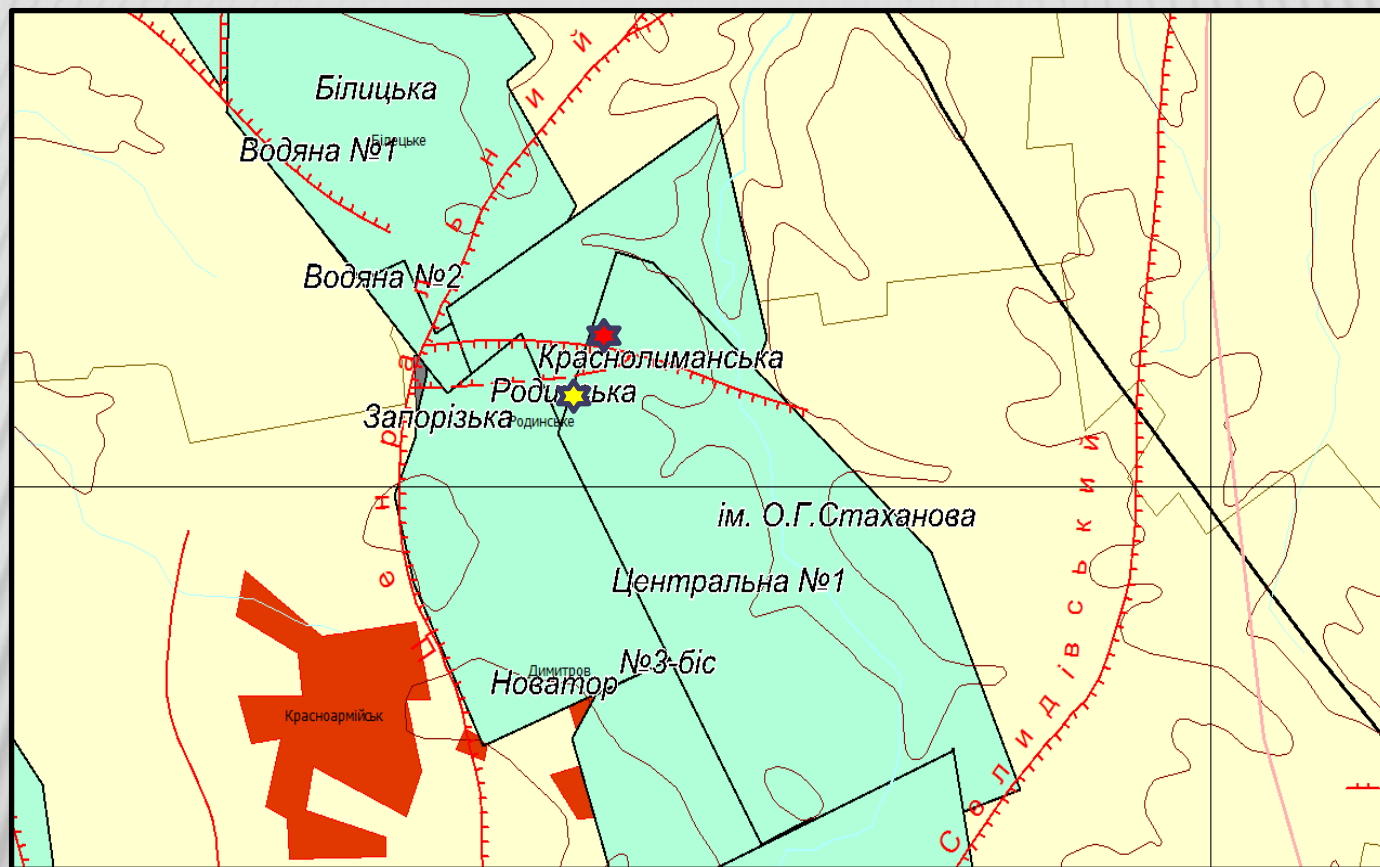
Шахта Артема

Реструктуризація

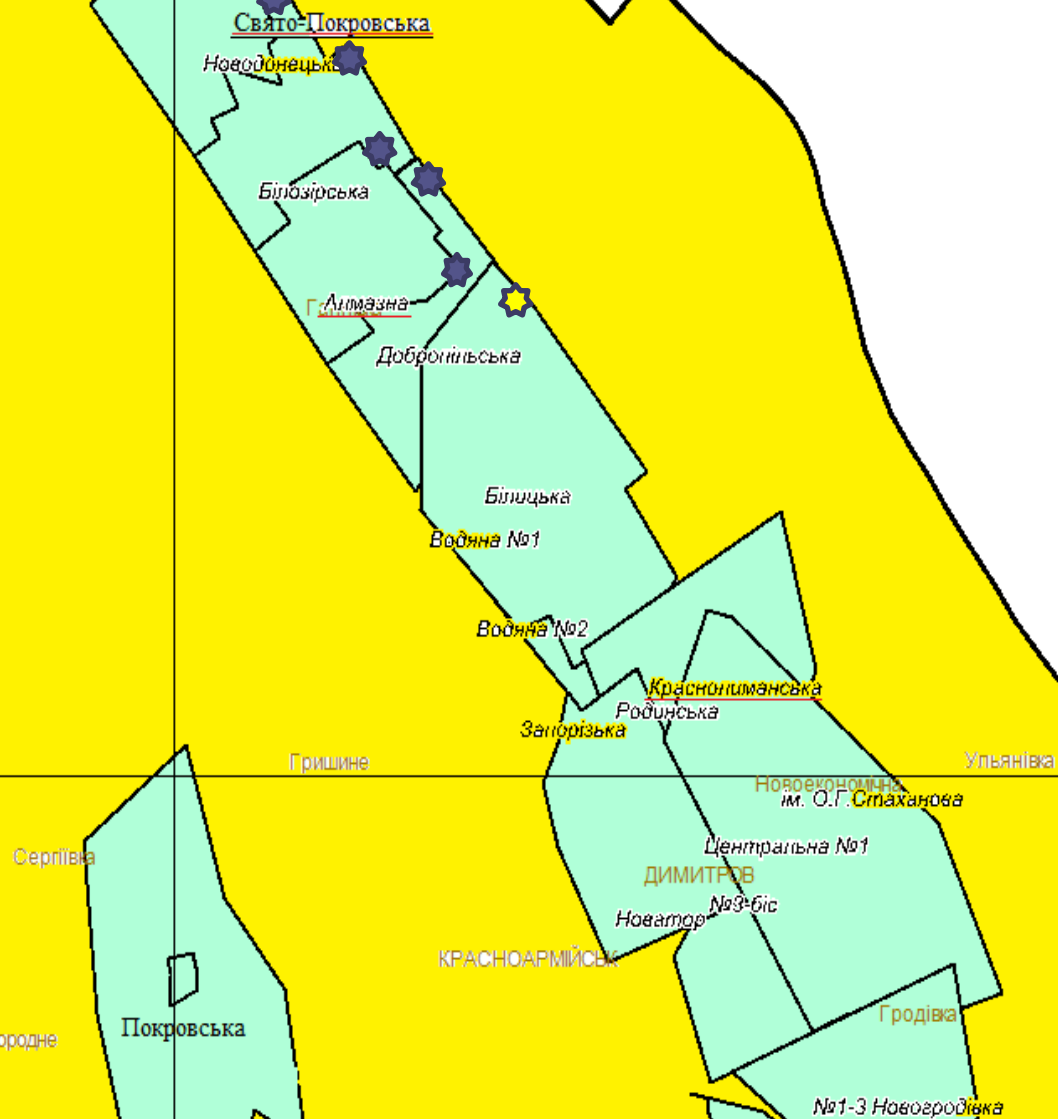

Що лишилося від ствола

Місця відбору проб у Красноармійському
вуглепромисловому районі

Красноармійський
вуглепромисловий
район

Місця відбору проб у Добропільському районі

Критерії для закриття шахт

На прикладі Добропільського вуглевидобувного району

Шахта	Запаси	Геологічні/ гідрогеологічні	Соціальна значимість	Можливість трансформації
Алмазна	+/-	Складні	В місті	Музей вуглевидобувної промисловості, Сіті-центр (банкові чи промислові центри), парк з сонячною ЕС
Білицька	-	—	Поряд з дорогою та містом	В с/г підприємство, на териконах – сонячна ЕС
Білозірська	+/-	Складні	В місті	Потрібно додаткові дослідження
Добропільська	+/-	Сприятливі	В місті	На териконі парк з дорогою для екстремальних поїздки (VELO-, мото-, авто)
Новодонецька	+	Притоки води	Поряд з дорогою та містом	Потрібно додаткові дослідження
Піонер	+ мах	Сприятливі	За межами населеного пункту	В с/г підприємство (рибне господарство), водне господарство

За запасами шахти Новодонецька, Піонер, Добропільська, Алмазна є рентабельними. А Білицька та Білозірська перспективні для закриття при зменшенні запасів.

Шахта Піонер

ЗАКРИТТЯ ШАХТ

Шахта 5/6

Шахта Родинська

Критерії визначення напрямів трансформації вуглевидобувних підприємств

Напрямок трансформації	У населеному пункті	Розвиток інфраструктури	Кліматичні особливості	Діючі Закриті Реструктуризовані
Видобуток газу-метану				Діючі, Закриті, Реструктуризовані
ВЕС	✓		✓	Діючі, Закриті, Реструктуризовані
СЕС	✓		✓	Діючі, Закриті, Реструктури- зовані
Водне господарство	✓			Діючі, Закриті
Біотехнології	✓	✓		Закриті
Музей на поверхні	✓	✓		Закриті
Музей у виробці	✓	✓		Закриті
Центри та Хаби різних напрямів	✓	✓		Закриті
Рибне господарство			✓	Закриті, Реструктуризовані
Вирощування грибів				
Парки та зони відпочинку	✓	✓	✓	Закриті, Реструктуризовані
Виставкові та концертні зали	✓	✓		Закриті
Техногенні парки		✓		Закриті

Можливі напрями трансформації вуглевидобувних підприємств

На сьогодні найбільш перспективні шахти для трансформації – закриті підготовані для передані на реструктуризацію. На прикладі шахти 5/6 Мирноградвугілля.

Шахта 5/6 Мирноградвугілля розташована в місті, має паркову зону.

Шахта розробляла 2 горизонти (-380 та -650 м).

Має маленький музей.

Можливості використання шахти, як майнового комплексу, пристосованого для іншої діяльності

- ☐ Музею розвитку гірничої промисловості Донбасу
- ☐ Музею із спуском на 380 горизонт
- ☐ Водозабору для міських потреб, при очищенні
- ☐ Сонячної електростанції на териконах
- ☐ Розширення паркової зони із включенням будівель
- ☐ Створення приміської залізничної станції

Висновок

Шахти із запасами доцільно не закривати, а фінансувати для їх переходу в рентабельні.

Шахти, які розташовані в межах міста доцільно перетворювати в парки, науково-технічні чи технологічні парки, сонячні ЕС. Процеси трансформації доцільно розпочинати ще до закриття вуглевидобувного підприємства, що дозволить зберегти робочі місця та створити нові.

Запропоновані рекомендації для трансформації окремих вуглевидобувних підприємств доцільно розпочати вже зараз, використовуючи гранти Європейських країн.

Дякую за увагу!